

KREŠTĀN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
VYCHADZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok — — — — 2 zl. — kr.
Na pol roka — — — — 1 " — "
Na štvrt roka — — — — " 60 "
Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

Redakcia a vydavateľstvo : Budapest,
VIII. ker., Józsefkörút 35.

sem sa majú posielat predplatky, jako i dopisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie. Cena jedného 5 stĺpcového malého riadku je 10 kr. Rukopisy sa naspák nedávajú.

Najsladšie srdco Ježiša, smiluj sa nad nami!

K tomuto číslu pripojená je príloha „Naša Nádej“.

Drahí spoluobčania ľudoví!

Drahí sú nám: *Boh, kráľ, vlast*; my sme a i budeme im verní. Nenecháme zahynúť vieru, korunu, ústavu našu. Našou je pravda a zákon; týmto bránime práva národa, slobodu ľudu.

Počuli ste, že jeho veličenstvo odročil kraj. snem, čo sa len z vážnej príčiny stáva. A naozaj smutné je položenie Uhorska, do ktorého upadlo z chyby zodpovednej vlády, následkom hriechov liberálnej strany a toho uzavretia, ktoré K. Tisza na zasadnutí liberálnej strany sťa zákonný návrh predostrel, vláda Bánffyho a liberálna strana ale prijala ho. Tento zákonný návrh je útokom proti uhorskej ústave a právam kráľa. Uhorskí občania ešte nikdy neučinili taký opovážlivý útok proti základným zákonom vlasti, proti slobode národa, od prarodcov zdedenej, proti poriadku štátu, proti vážnosti koruny. Na návrh Tiszu uzavrela liberálna strana, že vláda v budúcom roku bez zákona môže šľahnúť a vyberať daň a riadiť výdavky krajinské; tak tiež bez zákona môže predĺžiť vyrovnanie s Rakúskom; slobodne môže jednať v týchto veľmi vážnych záležitostiach. Liberálna strana ale stotožnila sa s vládou, ktorej podpísala sa, že ju oslobodí neskorej od zodpovednosti. Vláda Bánffyová sa chytila na takúto vec. Vypovedali, že ktorý liberál nepodpíše návrh Tiszov, kľudí sa musí z lona liberálnej strany. Väčšina poslúchla. Mnohí, tí najvážnejší nepodpísali a vystúpili z liberálnej strany. — Pýtate sa snáď, prečo neprijal krajinský snem návrhy vlády, zvlášte prečo idemnitu, to jest prečo robí ľavičiacstvo takéto ťažkosti vláde? To sme my vysvetlili tak slovom na sneme, jako i v pripise, s ktorým sme sa ku kráľovi, a v pripise ači príhlase, s ktorým sme sa k národu obrátili: Vladársky a volebný rozmer terajšej vlády totižto je taký, jakého ešte nebolo v Uhrách dľa dejín. Všetci ľavičiaci mužovia totižto presvedčení sú, že nezbavíme-li sa my tejto vlády, obecná sloboda soschne sa ba neskôr zhynie. V tomto boji k vôli udržaniu moce vláda za ústavou vystrčila ruku. Prastarý i v roku 1848. potvrdený zákon 1000 ročnej ústavy nakladá, že krajinu odaniť, je výlučným a spoločným právom krajinského snemu a kráľa. Toto právo odňať snemu a kráľovi žiadna strana nemôže, toto právo ani snem, ani kráľ nemôže preniesť ani na vládu, ani na dajakú stranu, a tak ne-

sme sa dovoliť, aby ho liberálna strana sebe shabala.

Hospodárske vyrovnanie s Rakúskom nami tak veľmi žiadané dľa zákona z r. 1867. zadržané je kraj. snemu a kráľovi; v tejto veci tiež ani vláda, ani dajaká snemová strana nemá žiadneho práva. To je nevernosť proti ústave a samostatnosti Uhorska nameraná; keď kto proti týmto pravdám základných zákonov našich sa previní. Základnou zásadou v r. 1848. uvedenej snemovej ústavy je, že výkonná moc patrí neodvislému uhorskému ministerstvu, ktorého každý jeden člen zodpovedným je za svoje úradné jednanie; zodpovedný je kraj. snemu a kráľovi. Ministri tedy musia zákon nasledovať, liberálna strana nemôže ich splnomocniť k zrušeniu zákonov.

Keď tedy liberálna strana dľa návrhu Tiszovho uzavrela, že od tejto ministerskej zodpovednosti oslobodí vládu a splnomocní ju k zrušeniu zákonov, týmto činom zaprela nielen parlamentarismus; nielen zákon o zodpovednosti znejúci zrušila, lež prevrátila štátny poriadok, ktorý je založený na zákonoch.

Spoluobčania!

Ejhľa, dokázalo sa, čo naša strana od počiatku hlásala; že panovanie liberálnej strany vedie k záhube politických mravov a vážnosti. Prv chceli podkopať autoritu Božiu a cirkevnú; lenže tu nepostáli. Za cieľ si pred seba vzali: Oddeliť cirkev od štátu; a od štyroch rokov vladaria bez Boha a politických mravov, zapreli vieru, prenasledovali kresťanstvo. Nešetřili zákon, nasledovali násilie. Vysmiali pravdu, klaňali sa kapitálu a moci. Nechali zaspať svoje svedomie, pokročili k napadnutiu ústavy. Na vlnách kalnej vody loď uhorského štátu priviedli na skalú, kde sa stroskotať môže.

Spoluobčania!

V mene Boha, kráľa a vlasti vyzývame vás všetkých, aby ste sa sriadili a pomáhali nám zachrániť vlasť, ľud a ústavu! Vo veľkom nebezpečenstve je trón i budúcnosť národa! Zriekneme-li sa práva, ztratíme slobodu. Jestli ale zmužile zastaneme zákon, s Božou pomocou aj zvíťazíme. Ľudoví vyslanci plnili a aj budú plniť svoju povinnosť. Verne ku svojim zásadám a programu nezradia ľud, ktorý zastupujú. Voličia, dôverujte v svojich vyslancoch. Odpísali sme kráľovi, obraciame sa k

ľudu, lebo sme verní poddaní kráľa, verní zastupitelia ľudu.

V ťažkom boji, ktorý na nás čaká, nasledujte nás! Božia prozreteľnosť nech varuje našu vlasť drahá.

V Budapešti, 11. dec. 1898. zo zasadnutia ľudovej strany

Ján Molnár,
predseda.

Fraňo Buzáth,
zápisník.

POLITICKÉ CHÝRY.

Politické polozenie. 6. dec. na porade liberálnej strany navrhol Koloman Tisza, aby splnomocnil liberáli vládu, aby mohla ďalej vladať aj po 1. jan., bárs by vyrovnanie na sneme neprešlo. Platnosť tohoto splnomocnenia trvať má aspoň do dec. roku 1899., alebo do tej doby, jakonáhle zákonodárstvo pokročí a rozhodne v týchto záležitostiach. Tedy obeždením zákonodárstva jedine na liberálnu stranu sa opierajúc protizákonne má vladať vláda. Bánffy prosil od liberálov to, čo Tisza navrhol. Medzi všetkými prítomnými liberálmi jedine *vyslanec Trnavy Emmer* mal tú smelosť a neodvislosť vystúpiť proti tomuto útoku na ústavu namerenému; on bol prvým, ktorý vystúpil z liberálnej strany, po ňom ešte asi tridsať ich opustilo tábor Bánffyho, všetci to neodvislí mužovia, medzi nimi aj Szilágyi. Horvátski vyslanci tiež nepodpísali Tiszov návrh, bárs Bánffy vyslovil, že kto ho nepodpíše, musí opustiť lono liberálnej strany, čo ale Horváti neučinili. Zo Saxov len traja podpísali Tiszov návrh.

Rozhorčenosť je hrozná nad tým, čo vláda dľa návrhu Tiszovho zamýšľa činiť. Na vidieku v mnohých okresoch celkom pohoršení sú voličia nad jednaním svojich zástupcov, ktorí podpísali ten návrh. Ku príkladu v Trnave *Emmer* reč držal svojim voličom, ktorí jednohlasne schvaľovali jeho jednanie. Ešte i Srbi sa pohoršili nad tým, že ich zástupca Rohonyi v tejto veci Tiszu nesleduje. Bánffy do Viedne bežal v nedeľu, aby si zabezpečil dôveru koruny. Veličenstvo privolil k tomu, čo Bánffy navrhol. Naposledy ústavu národa zastávať nenie povinný kráľ, lež zákonodárstvo. Keď ale národ zastupujúci snem zrieka sa ústavných práv vydobytých, čo môže mať koruna proti tomu? Zákiaľ ale Bánffy vo Viedni bol, zatiaľ všetky ľavičiacke strany vydaly spoločný príhlas, v ktorom sa obracajú k národu, aby vedel, jako zachádza s jeho ústavou vláda. Jako časopisy píšú, ani volby neni sú ďaleko. No jestli táto vláda ich povedie, vopred máme pochop o nich. Ľavičiaci ale v tento týždeň na vidiek odcestovali, aby aj osobne vysvetlili voličom vec, a tak ich trocha k náhodnej volbe pripravili. Z tých, ktorí vystúpili z liberálnej strany, už mnohých pozdravili ich voličia. Jestli teraz nebuchne Bánffy a Tiszov klik, tak neskôr darmo by sme to očakávali. My sme ešte neztratili svoju nádej; ponevác vieme, že mlyny Božie bárs pomaly, preto ale isto melú.

Nový predseda snemovne vyslancov. Ponevác tak Szilágyi, jako i Lang, ba dľa povesti i

Kardos predsedovia snemovne zaľakovali, nový sa musia voliť. Ľavičiaci veľmi rozhorčujú, že liberáli, ba lepšie rečeno Bánffy násilili zvolenie Dez. Percela za predsedu snemovne krajinských vyslancov. Percela nemôžu vystáť ľavičiaci.

Gr. Ladislav Csáky, syn bývalého ministra Albina Csákyho vzdal sa fíšpanstva následkom pokračovania vlády proti ústave namereného. On bol fíšpanom v ugočajskej stolici.

Novým horvátskym ministrom stal sa bývalý serimský hlavný župan Ervin Cseh, ktorý kedysi katolíkom bol, neskôr ale z lona cirkve Kristovej prešiel do lona cirkve Kalvína, od ktorého času veľmi ho miluje Tisza a snád i Bánffy.

V Horvátsku tak sa prevádzajú volby, jako v Uhorsku. V pisarovinovskom okrese s ľavičiacim programom vystúpil redaktor „Obzora“ Jozef Pasarič. Vláda kandidovala Vuksona, ktorého nechcel ľud. Hl. župan Kovačević ustavične bol v okrese, kde sa vyhrážal ľudu, 104 četníkov a dve kompanie vojakov bolo potrebné k volbe. Za miesto volby hl. župan vyznačil takú obec vzdialenú, do ktorej aj dve-tri hodiny trvala cesta. I to sa stalo, že ľavičiacemu voličovi povedali: Keď nehlasuješ na liberála, marš von, ty otrhaný, na šibenicu súci sedliak. Kto kričal: Nech žije Pasarič! — to dostačilo k tomu, aby ho zapreli. Dôverníkov a voličov ľavičiackej strany hl. slúžny jednoducho vychodiť nechal z volebnej siene. Zpomedzi 315 voličov na mameluka hlasovalo len 49, a preda ho za jednohlasne vyvoleného vyhlásili. V Horvátsku je bānom (správcem) gr. Kuen-Héderváry. Nežiadame si, aby on bol nástupcom Bánffyho. V Zahrebe veľmi rozhorčilo obecnstvo, že hl. župan Kovačević jednoducho zapiera tie násilensťvá.

Kalvíni a liberála vláda. Na koľko nasleduje Bánffy kalvínskú politiku Tiszovu, toho dôkazom je i tá okolnosť že za horvátskeho ministra nechal vymenovať kalvína Cseha, ktorý odpadol od kat. cirkve. No kalvínský časopis „Szabad Sajtó“ preda napáda liberálnu vládu. U liberálnej strany vraj zvnútra pochádza zkaza Uhorský národ stal sa zapieraním seba samého. Tento časopis žiada, aby po hrozných hriechoch a malých schopnostiach, po chvástaní sa a malovernosti, po vladárení veľkomyselnosti a hlúposti peknejší a šlachetnejší politický a spoločenský život nasledoval. — Kto by nevidel, že tento kalvínský časopis čese liberálne šafárenie, pod ktorým už vyše 25 rokov stoneme.]

V Nemecku v minulý týždeň bol zahájený krajinský snem. Nemecký cisár, ktorý to má na jazyku, čo v srdci cití, celkom úprimne vyznal, že pokoj v Europe nenie taký istý, jako si to mnohí myslia, a vojna v neďalekej budúcnosti celkom neočakávaným prekvápením môže vypuknúť. Štátny sekretár síce vyslovil na sneme, že o pokojných úmysloch veľmocí nemôže sa pochybovať, preto ale úprimné slová nemeckého cisára veľký dôjem činia ešte i teraz na politikov.

Krajinský snem.

Snemovňa vyslancov.

Zasadnutie 7. dec.

Vyslanci rozhorčení boli nad tým návrhom, ktorým Koloman Tisza protiústavne a protizákonne zaviazal liberálov, aby aj obejdením snemu zabezpečili stolec vladárenia Bánffyho. Lang ukiaza list Szilágyiho, ktorý zažakoval. Lang povedal, že i on zažakuje Kossuth a Polónyi veľmi chválili Szilágyiho a navrhli, aby zažakovanie jeho nebolo prijaté. Bánffy stal hore. (Výkriky: Von s ľuhárom! Nech iný minister reční, ktorému veríme). Po dlho trvajúcom kriku veľkom povedal, že aj on banuje za Szilágyim, preto ale nech prijme snemoveň to zažakovanie a spraví prípravy k novej volbe. Apponyi povedal, že to zažakovanie nesmie sa prijať. L'udák Ján Molnár tiež sa pripojil k Apponyimu. Na tento rávrh sa h'asovalo. Bánffy von vyšiel. Všetci vyslanci horestali, že neprijmu zažakovanie Szilágyiho; čo ale hrozne rozhorčilo Bánffyho, ktorý — keď videl, že už ináč to neobstane byť, povedal, že i on privolil k návrhu Apponyiho (Rakovszky: Verím mu to, ponač to dvaja svedkovia potvrdili). Po uhodnovernení zápisnice zasadnutie koniec vzalo.

Zasadnutie 9. dec.

V liberálnom klube K. Tisza navrhol, aby každý vyslanec, ktorý chce zostať členom liberálnej strany podpísal splnomocnenie vlády, že by táto i bez ideálnoty a rozpočtu od snemu obsiahnutého ďalej mohla vladáriť opierajúc sa na väčšinu týchto podpisami zaviazaná. Na dnešnom zasadnutí 23 liberálov už osobitne sedelo, ponač oni radšej vystúpili z liberálnej strany, jako by boli mali také protizákonné vladárenie podporovať. Rakovszky žiadal, aby aj ten s'azok zákonníka bol na stole snemovne krajinských vyslancov, ktorý o'sahuje prísahu veličenstva pri korunovaní, lebo vraj tá kniha až veľmi môže byť potrebná. Potom sa prečítal list Szilágyiho, v ktorom znovu sa vzdal predsedníctva. L'avičiaci veľmi banujú za Szilágyim, lebo v ňm videli záuku proti náležitmu vedeniu predsedníckeho úradu. Toto vyslovili: Apponyi, Kossuth a Molnár. Na konci zasadnutia medzi éljenovaním Szilágyimu, sa vzdialovali ľavičiaci z domu; liberálni vyslanci ale nemo zmizli.

Zasadnutie 10. dec.

Na chodbe povedal Lang že hneď na začiatku zasadnutia zažakuje. Karoš ale už pred štyrmi dňami zažakoval v liste. Váde sa konečne podarilo nahovorit Lang, aby na dnešnom zasadnutí on bol predsedom. Sotva zahájil zasadnutie, hneď ho aj vzdvihol. Keď znovu ho zahájil ľavičiaci kričali na Bánffyho: Von s ním! Podliak! Vlastizradca! Lang odôvodnil svoje zažakovanie. Potom Bánffy začal rečníť medzi takým krikom ľavičactva, že ani slova nebolo počuť. L'avičiak Kubik (obrovskej postavy chlap) šiel k Bánffymu. Mameluci sa nalakali, že bude masiť Bánffyho, ktorého chytro obstali liberáli. Hrozný krik nastal. Bánffy ale odovzdal odpis kráľa, v ktorom stálo, že sa krajinský snem do 17. decembra odročí. Po prečítaní toho odpisu kráľovského neodvisliaci spievali revolucionarnú pieseň Kossuthovu,

liberáli ale obstali Bánffyho, ktorý na taký spôsob bezpečne bez bantovania mohol ísť do siene predsedy. Na liberálov vykrikovali ľavičiaci: Vlastizradcovia! Zlostní vlastizradcovia! Predáte ústavu! Bánffjovi husári! Na chodbe na oči vyhadzovali vážni mužovia liberálom, prečo chcú mať na silu Tiszu, alebo Percela za predsedu, ktorých ľavičiaci hrozne nenávidia. O štyroch hodinách aj veľmožovia mali zasadnutie, aby v známosť vzali odročenie krajinského snemu na týždeň. — Na dnešnom zasadnutí k ďalšiemu boju i to dodalo chuti ľavičiakom, že Szilágyi, bývalý predseda vystúpil z liberálnej strany.

Ctení čitatelia!

Tých predplatiteľov Kresťana, ktorí predplatok na rok 1898. ešte nezaplatili, úctive prosíme, aby čím skorej, najneskôr ale do nového roka svoj dlh vyrovnali.

Všetci naši priatelia dobre vedia, či už zaplatili, alebo nie; kto ale nezaplatil, ten dozaista za svoju kresťanskú povinnosť statočnú bude považovať svoju dlžobu zaplatiť. Nech to nikto nežiada, aby sme ho osobitne napomenuli, lebo to čas a peniaze stojí a i tak každý vie, či už platil, alebo nie, to jest či sa tieto riadky jeho týču, alebo nie. Kto by dlžen bol, a predsa by sa zdráhal svoj dlh vyrovať a ani príčinu by neudal toho, prečo mešká; tomu od nového roka jednoducho zastaviť musíme Kresťana.

Aby sa nám peniaze snadnejšie mohli poslať, s týmto číslom sme rozposlali poštové poukážky, a prosíme dokonale vypísať meno, tak aj bydllo.

Spolu úprimne prosiac vyzývame ctených predplatiteľov, aby sa usilovali nakloniť k predplateniu svojich susedov, známych a priateľov, alebo nech nám pošlú a sdelia jeden-každý aspoň nápis dvoch-troch takých kresťanov, ktorí by sa nezdráhali na naše noviny predplatiť.

V tej nádeji, že každý kresťanskou svedomitostou vyhovie svojej povinnosti, zostávame s hlbokou úctou

Redakcia a vydavateľstvo Kresťana.

Bpešť, VIII. József-körut 35.

Handwritten signature

Nepoškvrnené Počatie blah. Panny Marie. *)

„Požehnané buď sväté, nepoškvrnené a najsvätejšie Počatie Panny Marie!“ (Po každé 100 dňové odpustky udelil Pius VI. 1793. r.)

V Kresťane sme čítali, čo a ako smýšľal prvý Apoštol Ježiša Krista o bl. Panne Marii. Na križ pribitý, — jako i za času svojej slobody, — svedectvo vydával o nepoškvrnenom, čistom Pannstve Marie, Matky Božej; pripodobňujúc Ju k tej nepoškvrnenej čistej zemi, z ktorej Adam bol stvorený. Tá zem, keď z rúk najsvätejšieho Boha vyšla, bola celkom čistá, aby z nej mohol byť stvorený v čistote a nevinnosti prvý obraz Boží: Adam. A ten druhý Adam: Spasiteľ sveta, Boh z Boha, keď mal telo ľudské na seba vziať, by bol mohol svoje sväté a nepoškvrnené telo z menej čistej a nepoškvrnenej zeme, totižto: tela a krve Panny Marie vziať, jako ten prvý Adam?! Sviatosť a božstvo Ježiša Krista nás utvrdzuje vo viere, že Maria musela byť vyňatá od hriechu dedičného, že musela byť od prvého okamženia života svojeho svätá a nepoškvrnená, aby mohla byť hodnou zrodíť svetu Spasiteľa.

Takto učil Sv. Ondrej, prvý Apoštol Ježiša, takto to hlásala po všetky stáročia Cirkev katolícka, čo i nebohý svätý Otec pápež Pius IX. v roku 1854. za článok viery vyhlásil, a tým, ktorí by sa opovážili o tom pochybovať a protivne tomuto učeniu hlásať, kľatbou vytvorenia z Cirkve katolíckej, sa zahrozil. Toto učenie ale v Lurde sama Panna Maria o sebe potvrdila, keď malej Bernadette riekla: „Ja som Nepoškvrnené Počatie!“

Preto my katolíci, oduševnení istotou pravého učenia od Boha zjaveného, vzdycháme k nebesám povďačnosti plne: „Požehnané buď sväté, nepoškvrnené, najčistejšie Počatie Panny Marie!“ pretože vidíme, že splnené sú slová Duchu Svätého v piesni Salamunovej (IV. 7.) naznačené: „Celá krásna si priateľkyňa moja, a poškvrny neni na Tebe.“

Pozastavme sa pri tomto článku viery našej, veď z neho sladká nádej do srdca našich sa vlieva a nás k svätému životu povzbudzuje, aby sme ztratený raj blaženosti sebe vymáhali.

Prvý človek mal so stromu života jesť, a bol by býval nesmrteľným, — ale jedol so stromu vedomosti dobrého a zlého, preto mu-

sel zakúsiť trest Boží: smrti a neresťam bol vystavený.

K odňatiu ostena smrti a každodenných nerestí, k otvoreniu brán večného raja, k prinavrátaniu ztrateného pokoja a blaženosti, Boh v nekonečnej добрote stvoril novú, čistú a nepoškvrnenú zem, čisté a nepoškvrnené telo Panny Marie, nový raj založil, vymenený od všetkej kľatby: Srdco Panny Marie, z ktorého vyrástnuť strom života, a ktoré prináša ovocie nesmrteľnosti, a to ovocie je: Kristus Ježiš.

Aby, jako prvý Adam, súc bez hriechu, skrz pohľad na rozkošný raj bol k Bohu fahnutý, ním na Boha stále upamätovaný, práve tak aj my, súc slobodní od pút hriešnych, pohľadom na čistý a nepoškvrnený raj Srdca nebeskej Matky našej, občerstvovaní Jej ovocím: najsv. Sviatosť Oltárnej, aby sme boli stále na Boha upamätovaní, k Bohu vedení, a s Bohom v mysli a srdci spojení.

A čo kazí tento sväzok spojenosti; To, čo aj v raji. Strom vedomosti dobrého a zlého.

A ktorý je to? Pozri po farnosti, pozri po každej obci a rozmyšľaj nad tým, že čo odfahuje človeka od stromu života? od úcty marianskej? a od toho stromu života, ktorý uprostred každej farnosti stojí a v sebe poklad drahého ovocia Marianskeho v sebe prechováva; totižto: od chrámu Božieho? ... Je to krčma! ... Príčina všetkej biedy pospolitého ľudu; — príčina kľatby Božej na nás spočívajúcej; — príčina pre mnohých, ztratenia večného!

Ano! je to strom vedomosti dobrého a zlého, tuhého a slabého nápoja, kde nie ovocie červené k nevere a k neposlušnosti nás fahá, lež zo zemských jablák: zemiakov, sliviek, borovic, hrozien, preparovaný saft (nápoj) nás vábi.

Pre ten znesväcujeme meno Božie. Pre ten nápoj, zanedbávame služby Božie. Pre ten nápoj, neplníme svoje kresťanské povinnosti, trháme sväzok medzi nami a Bohom ustanovený, uvádzame potupu a hanbu na Cirkev Božiu, stávame sa otrokmi diabla, kľatba biedy nás stihá a preto pri pomyslení na raj rozkošný, na srdce Marie, — na strom života: na chrám Boží, žiadneho sladkého citu, žiadnej túžby v srdci necítíme. Ten strom vedomosti, to ovocie pekelné umrtvilo, zabilo v nás, každú dobrú myšlienku; ztrpčilo sladké city a túžby srdca a opanovala nás strašná nedbanlivosť, starať sa o to, čo Božieho je. A keď prindeme do toho chrámu, prindeme z obyčaje, rozum pomätený máme, oči ospalivé, nevieme sa povzniesť k Bohu a s ním sa spojiť. A my jako hlavaté detská neprijmame dobrú radu,

*) Bárs upozdil sa tento článok, predsa sme za dobré považovali, uverejniť ho. Red.

nevidíme svoju škodu, — a keď vidíme, povieme si: „čo koho do toho?! však si svoje miňam!“ . . . Nie! poslúchaj Boha, Cirkev, hlas svedomia nebudem!

Tu sú adventné časy, aby sme sa chystali k prijatiu ovocia so stromu života pošlého . . . ach, ale nám to jakosi nejde na chuť . . . Čo nás po duši a po večnosti! . . . Nemôžeme sa so stromom vedomosti rozlúčiť a sa ho zareknúť! Tam musíme aj v advente vysedať, obety dobrovoľne skladať . . . a jak ochotne, jak chytro! . . . Ach, diable! jak musíš sa radovať nad touto zaslepenosťou kresťanov! O Maria! jakú bolesť musíš cítiť nad potupovaním dňov spasenia, a opovrhovaním tvojeho ovocia!

K tomu stromu vedomosti ani zvon nás nesvoláva, ani Boh, ani jeho sluha nás nevyzýva . . . a predsa ideme, hrneme sa, ťaháme sa k nemu.

A k stromu života i Boh, i sluha Jeho, i zvon nás svoláva, a my hluchými sa robíme, chytro si výhovorku najdeme. A to ani nemôže byť ináč. Túžba po Ježišu je obarená, spálená. Keď pre telo sme už všetko obetovali, jako môžeme obetovať niečo pre Ježiša.

Sekeru dobrého predsavzatia vezmeme do ruky a vytneme ten strom vedomosti dobrého a zlého, a uvidíte že raj blaženosti sa aj vo vás ujme, srdco vaše bude srdcu Marie podobné.

Tak sa staneme hodnými požeňovať tú prečistú zem, z ktorej je utvorené telo Marie, a vážiť si ten rozkošný raj srdca materinského — ktoré nás chce všetkých blažiť, všetkým život popriať, a všetkých zálohom nesmrteľnosti, najsvätejšou Sviatosťou zaopatriť, aby Ježiš žil a kráľoval v nás tu na zemi a my jednúc s ním na nebi.

Soblahovan.

Oznamujeme ct. čitateľom,

že od mesiaca novembra „*Tlačiareň sv. Gerharda*“ prevzala „*Našu Nádej*.“ Od terajška tedy všetky reklamacie, zasielky a predplatky tejto tlačiarne sa majú posielat (Budapešť, VIII. Práter u. 44.) Kto naraz predplatí na celý rok na „*Našu Nádej*“, ten „*Veľkú Novinu*“ zdarma dostane, hrubý sošit „*Veľká Pliaga Sveta*“ ale za ľavnú cenu 30 kr. Okrem toho budeme mať starosť, aby každý rok na vianoce dostali ctení predplatitelia pekný obraz, alebo utešené čítanie. Redaktorom *Našej Nádeje*

i ďalej zostane *Dr. Jozef Janda*, ktorého diela tak rád čítá ľud. — Zvlášte náboženské spolky a ctených duchovných prosíme, aby sa zaujali za *Našu Nádej*, ktorá — jako už pre mnohí duchovní uznali — na mnohých miestach zástož missii hrá. Večtiti poklonu uviesť, poklonu k prev. Sviatosi Oltarnej ľudu obľúbenou učiniť je zmôžneno jedine pomocou týchto výborných sošitov. Články i ďalej budú také zajimavé, jako doposiaľ byly, obsah ale bohatší bude; cena, čili celoročný predplatok ale ten istý zostane: 1 zl. Bez spomienky ani to nesmieme nechať, že „*Naša Nádej*“ jedine prináša obrázky medzi všetkými slovenskými mravno-náboženskými sošitami. Jaké utešené sú jej obrázky, o tom každý má pochopu, kto len aspoň jedno číslo dostal do ruky. V tej nádeji, že horlivosť a obetivosť kresťanov slovenských i ďalej umožni vydávanie *Našej Nádeje*, odporúčame znovu tieto sošity do priazne predplatiteľov. S úctou

„*Tlačiareň sv. Gerharda.*“

Zkúsenosť z ružomerského jarmoku.

Na Ondreja býva v Ružomberku jarmok. Moc sa tam ľudí každý rok sijde; tento rok ho tiež bolo mnoho. I ja vytiahol som sa z Oravy, abych moje sivky dakomu na krky obesil. No tiež zkusil sveta za ľacný groš, počut chýry, mňa tiež privábilo. Čo som zkusil, to tu podávam, koho zaujima, nech moje riadky prečíta.

No v Ružomberku či leje či hreje, je blata a kvasu moc. Radim každému, kto ide na Ondreja ta na jarmok, čižmy ku nohavičiam prišif, lebo ich tam v blate nechá. Náhodou stretnul som sa s mojím starým známym z Ružomberka, ktorý nikdy nebol anjelom; lebo Ružomberčania od ostatnej volby delia sa na anjelov a — na ľudí.

Pýtam sa ho, človeče, či vaše ženičky majú pece omazané, keď máte toľko blata?

— Čo by tam, ale rozkaz je, že sa ho nesmie nikto dotknúť, lebo je to naša pýcha.

— Pýcha?

— Ano, lebo Ružomberok je Malý Debrecín a v ňom jako vo Veľkom Debrecíne nesmie nikdy blato chybovať.

Sadli sme si k poháru. Pri ňom začnem mu Oravu chváliť, že už máme železnicu, ktorá piská: „Vig áz jön a vonat.“ Prevýšili sme vás!

— Oho. Vidiš, máme štyri chýrečné veci, ktorých svet nelízal ešte. Počuli ste už o chýrečných

teplánskych hodinách. Podľa tých žiaden neumre, a nezvie sa nikto ostatnú hodinu života.

— A počul si dakedy o lupčianskom moste na rumplikoch vystavenom, čo ho nie voda ale pálenka počas volby vzala, tak ím hojne tiekla?

— No na taký most ešte sa veru merník nenarodil, ani nenarodí!

— No poznáš liskovského svedka? Tí jako vidia sud do krčmy niest, hneď núkajú sa bárs komu za svedka, aby mohli zavoňať čo je v sude.

— Nečuduj sa ani nad bobroveckou pravdou, tu nie ani zákonami, ale — drobami merajú. Sú to praktiční ľudia! Bez snemu, bez sudcu, bez Bánffyho odmerajú pravdu.

— A najnovšo vieš, čo je chýrečno?

— Nie.

— Poznať, že si Oravec, za chrbtom sveta.

— Nič si nečul o chýrečnej lučanskej krčme? V nej ti nevedia, po čom je víno a s čím ho majú merať.

— Ja trista! To som očul. Už teraz chápem, prečo sa jeden učeň pred hodinou jedného pýtal, po čom je vo štokovej krčme víno. Poletel za ním s palicou; nedohonil ho a odmeral mu ho „sto bohami.“

— Iste bol z Lúček ten človek. Hnevajú sa teraz keď ím kto tú krčmu spomene. Dať sa zrobiť za krčmu liberálnu a teraz ani krčmy, ani cti, ani vína, ani miery naň. Tak je to, keď človek k vôli panským sľubom stane sa liberálnym Kubom. Jak pojdeš do Oravy cez tú dolinu, obzri si ju. Už k vôli tvojím figlom odporúčam ti ju.

— Veď práve tam tade mienim íst.

S tým sme sa rozišli. Ja zapriahnuv sivky, mlatiac ich do Teplej, že škapy nešťastlivé nemaly kupca.

Obzrel som si tie chýrečné hodiny teplánske. Ruka ukazuje vždy do Galicie. Myslím si, aha tu ho máš, iste vtedy zastala, keď spatriła tolko židov v Teplej z Galicie. Ukazuje im, miesto hodiny zmŕtvých vstanie: zkaža tvoja Tepla je z Israela. Súdi ich žid, napája ich žid, krmí ich žid mäsiar a pekár, cesty stavia im žid, len tie od Galicie, do Pešte tie nie. Tam sa ide už po železnici. Teda toho požehnania Abrahámového jesto tu až na zbyť. Bože, pomáhaj im. Uháňam do Lúček. Spatrim jedného známeho mi Kubinčana, volám naňho dľa predpisu: „Vigyáz jón az oravai vonat.“ Pozor na kožu. Obzrel sa a porozumel. Zastavil ma, vzal som ho na voz. Poď, reku bude mi veselšie s tebou.

Prijdeme do Lúček, obzerám sa, kde je to tá liberálna krčma. Ihu vidím ju, má červenú šatku na hlave a jedno slepé oko. Ach už sama hovorí: že každá šelma je značná. I túto poznačili za šelmu. Vystavili na prostriedku slepý oblúk. Iste reku zamurovali doňho kázne Maššurove bývalého farára a svoje presvedčenie. Vidím tam ženu vodu brať, réknem jej. Ženo veď to voda tréna.

— A teraz nie, bo veď židovky sa v nej nekúpu.

— Máte krásnu krčmu. I po čom-že je v nej víno. Obzerala a pozrela na mňa ani čo by bol K..., a div, že mňa neobliala. Ale zafala zuby a rekla:

— Bodaj bych sa do Mary v zem prepadla. Máme teraz len jednu a nemôžeme chlapom rady dať pre pijatiku, čo potom keď budú dve. Volajú i v tento Boží Advent miesto: „rosu dajte nebesá.“ Žide nalej nám!

— A farár čo na to, pýtam sa? Čo? bedáka, že za mladý vpadol medzi lotrov, ktorých napraviť nemôže. Veru škoda bolo vám túto slepú rifau vystaviť za tolké groše na zkazu vašim manželom a vám na sily.

— Máte pravdu a zmudrejte po nečase naši múdri chlapi.

Rozišiel som sa s ňou, s tým presvedčením, že v nej nikdy vína pit nebudem. Keď by vedel ten Engel, ktorý víno tak tuho falšoval, iste by ju vzal do árendy; lež i ona pri vinici Englovej — rieke a to dosť.

Dani Nehnevaj, kupec.

Duchaplné dieťa.

Isté sedem ročné dieťa bolo veľmi ducha-
plné; všetci obyvatelia obce jeho ho obdivo-
vali a rozprávali o ňom. Pán farár tiež počul
rozprávať o tomto dieťatu a chcel ho vidieť.
Istý deň sa stretnul s jeho otcom na ulici a
rieknul mu: „Mnoho som počul rozprávať o
vašom chlapcovi a chcel by ho vidieť; budte
tak dobrí a dovedte ho zajtra ku mne. Na
druhý deň prišiel sedliak i s chlapcom svojim
k pánu farárovi, ktorý takto rieknul k dieťatu:
„Poved mi dieťa moje, kde je P. Boh, a ja ti
dám jedno jablko.“ Dieťa mu odvetilo hneď:
„No a povedte vy mne, kde neni P. Boh, a
ja vám dám dve.“

Potrestaná lakomosť.

Isté knieža, ktorý mal krásnu záhradu
blízko Paríža, dal napísať na dvere tejže za-
hrady: „Táto záhrada bude daná tomu, kto
je celkom spokojný so sebou.“ Jeden bohatý
lakomec, ktorý tieto slová prečítal, rýchlo ute-
kal ku kniežatu. Myslel si, že túto skvostnú
záhradu obdrží, keď povie kniežatu, že on je
najspokojnejším človekom zo všetkých ľudí.
„Idzte s Pánom Bohom,“ rieknul k nemu
knieža, keby ste boli celkom spokojným, moju
záhradu by ste si nepriali dostať.

Podáva: *Ján Žilinský.*

Krestania!
kupujte len u krestanov!

„Sväto-Štefanský Kalendár“

a

„Veľký Kresťanský Kalendár ľudovej strany“

už vyšly z tlače. Cena prvého je 30 kr., posledného ale 25 kr. Oba kalendáre odporúčame do priazne ľudákom, ktorí stoja o to, aby pestovaný bol duch kresťanský, pestované boto smýšľanie ľudové. Veľmi zaujímavé články a utešené obrazy budú zabávať behom celého roku 1899. všetkých tých, ktorí si daktorý z týchto kalendárov objednajú. Cena je tak ľavná, že od každého vystane, takýto kalendár zaopatrí si. Kalendár je celoročný priateľ domu; my chceme, aby ľudoví kresťania prajného a dobrého celoročného priateľa mali v dome, a práve preto sme znovu vydali oba vyššie spomenuté kalendáre, z ktorých hocktorý bude slúžiť k tomuto cieľu. Keď znovu vrele odporúčame tieto kalendáre cteným prívržencom ľudovej strany a kresťanských zásad, prosíme ctených čitateľov našich, aby nás dľa možnosti podporovali hromadným objednávaním.

Sväto-Štefanský Kalendár

1 kus 30 kr., 20 kusov 4 zl. 80 kr., 50 kusov 11 zl.,
100 kusov 21 zl.

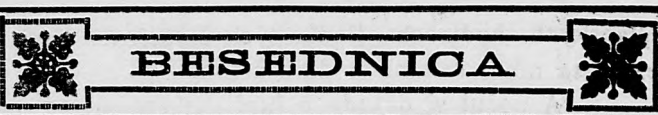
Veľký Kresťanský Ľudový Kalendár

1 kus 25 kr., 20 kusov 4 zl., 50 kusov 9 zl.,
100 kusov 17 zl. 50 kr.

Pošlú-li sa nám peniaze vopred, objednanú zasielku franko pošleme; pri doberke ale nákladné útraty objednatel musí zaokrýť.

S úctou

„Tlačiareň sv. Gerharda“
v Budapešti, VIII. Práter u. 44.

Naše hriechy!

Poučujte len, bratia, čo sa deje v svete,
Kolkie táraniny táto zlosť nametie;
Všetky hriechy sveta už na vás váľajú,
Všetky zlosti z pekla na vás posielajú.

Veliké má viny tá ľudová strana,
Takto sa ozýva trúba liberálna,
Vy ste povodcovia všetkých mrzutostí;
Lebo vy lámate našej moce kosti.

Prvá chyba vaša; lebo ste pánslavi,
Národnostam v kraj'ne hlásate slobody,
By sa každý človek v reči, vede vzdedel,
To je vaša túžba: by on múdre smýšľal.

Druhá chyba vaša; že buričovia ste,
By ste sa pomstili; to len z vašej mysle
Pochádza istotne táto náruživosť:
Aby bola v kraj'ne svätá rovnoprávnosť.

Tretia chyba vaša; ste Luegeristi,
Hájite si vieru, sväté povinnosti,
To nás veľmi mrzí, že ste taki stáli,
Jako tvrdý kameň: čo tú pevnosť bráni.

Štvrtá chyba vaša, že ľud milujete,
Bárs to jaký jazyk, v úctivosti máte;
Túto chybu veľkú vám neodpustíme;
Bár sa kraj'na zrúti, to nedovolíme.

Piata chyba vaša, že fanaticní ste,
Za Boha, za Cirkev umrieť hotoví ste,
Krv ohnivú vašu hneď by ste vyliali,
To sa nám nelúbi; bo sme liberáli.

Šiesta chyba vaša: antisemiti ste,
Velmoci židovskej sa vždy protivíte;
Zlatému telatu sa nechcete klaňať;
A my liberáli takých hľa chceme mať.

Ani naši páni nás už nemilujú,
V kluboch liberálnych, takto si hudujú:
Bodaj parom už vzal tú stranu ľudovú?
Takúto ona zbraň má na nás chystanú.

*Ký-že hrom vraj z pekla už tomu odolá?
Bodák, guľka, žalár nič už nepomáha,
Žandárov tisíce sme na nich poslali,
Dve sto tisíc vojska by to rozohnali.*

*Takieto my chyby tuná netrpíme,
Stranu tú ľudovú rozdrúzať musíme,
Lebo naše heslo celkom ináč zneje,
Do našich hláv múdrosť z inej strany veje.*

*Kutaláncoš keď len dupneme nohama,
Tá ľudová strana hneď je stroškotaná,
Rozpadne sa celá na samé balvány,
Bo sme liberáli: hľa v krajine páni.*

*Páni liberáli toto vám sdelíme:
Čestný programm strany my neopustíme,
Bár sa na kolomaž vaša strana zmení,
My strane ľudovej zostaneme verní.*

P. D. M. Kessereő.

Sv. Olimpias (vdova).

17 decembra.

Pravej vdove je treba svet-
ských márnosti sa dobro-
voľne varovať. Lebo ktorá
v rozkošach je, za živa
mrtvá je, praví sv. Pavel.

Sv. Olimpias, okrasa vdov, narodila sa v roku 368 z rodičov vysokého rodu. Po smrti jejich zdedila náramné imanie. Súč ešte mladá, vydala sa za Nebridia správcu cisárskych statkov, avšak už po 20. mesiacoch ovdovela. Mnohí urodzení páni uchádzali sa o ruku jej, ano sám cisár Theodosius prial si, aby sa vydala za Elpidva, mladého, jemu pribudného Španielčana. Ale Olimpias odvetila, že ona jedine Bohu chce slúžiť a preto sa už viac nevydá. Cisár namrzený rozkázal prefektovi Carihradskému, aby všetky statky Olympiadyné pod svoju správu vzal, avšak po troch rokoch vrátil jej ich zpiatky, aby s nimi dľa ľúbosti svojej nakladala. Ona pamätlivá slov Ježiša Krista, že ľahšie je veľblúdom preísť cez dierku ihelnú, než bohatému prísť do kráľovstva nebeského: usilovala sa zemské bohatstvo svoje zameniť za duševné. Tak sa stala ona pomocným nástrojom v rozmnožovaní slávy B žej, v sotieraní slz ľudských biedou zapríčinených, a nie k rozmnoženiu hriechov, jako to u tisíc a tisíc boháčov vidíme.

Nebolo snád krajiny, mesta, školy, kláštor, chrámu, špitála, aby od nej neboly dostaly hojnej podpory; a nesčíselný je počet tých, ktorí jej štedrou rukou dostali sa z väzenia na slobodu, alebo z otroctva ňou vykúpení boli. Takto shromažďovali si poklady, ktoré ani moľ, ani hrdza nezožere, ani zlodej neukradne.

Čnosti Sv. Olympiady byly v celej Cirkvi predmetom podivenia a najznámejší biskupi tedajšieho času, — jako bol Sv. Ján zlatoušty, Sv. Rehor na-

ziansky a Epfán — so všetkou úctou o nej vyprávajú.

Olympias v dome rodičovskom v hojnosti vychovaná, včul telo svoje trýzneniu a mrtveniu podrobila, len toľko odpočinku a tak málo pokrmu telu svojmu doprajúc, kolko nevyhnutne bolo potreba k udržaniu svojeho života. Avšak tým viac mu dopriala z chleba anjelského, o ktorom sám zakladateľ Ježiš Kristus hovorí: že kto z neho je, na veky žiť bude.

Keď sv. Ján Zlatoušty arcibiskup Carihradský skrze cisárovnú zahnaný bol do dvokej krajiny, a Olimpias nechcela Arsacia za nástupcu Sv. Jána uznať, musela 200 funtov zlata pokuty zaplatiť. Ba čo viac pri odchode sv. Jána veľchrám na popol zhorel. Privrženci cisárovnej zločin tento na priateľov Sv. Jána zvrátili, ktorých pochytili a ukrutne mučili, tak že niektorí z nich v žalári umreli, niektorí ale do vyhnanstva boli poslaní.

V tom čase i Olimpias bola chytená a spomenutým zločinom obvyňovaná. Na čo ona smele odpovedala: „Môj predbežný život za mňa svedčí, že som nevinná a žaloba táto že je nespravodlivá. Ktorá na kostoly tak mnoho peňazí obetovala, tá vám kostoly nebude podpaľovať.“ — Ze jaký súd nad ňou vyrekli, nevie sa. Len to je známe, že neskôr všetky statky jej predali, a že vlastní jej služebníci, áno, i Judia, ktorým v živote dotrodenie preukazovala, proti nej povstali, tupiac a utrhujúc jej na cti.

Smrť jej pripáda asi na rok 410.

Tak hľa slúži ona za príklad bohatým a prenasledovaným.

Uprostred bohatstva Boha mala pred očima, za slávu Božiu horlila jej vznešená a šlachetná duša, s ochotnou radosťou obety prinášala, ale spolu i s ochotnou radosťou pre pravdu prenasledovanie znášala.

Nedajme si ani my dušu svoju priviazať k zemským statkom a zemským požitkom. A jakokoľvek nám to ťažko padá, musíme sa z pút sebeckých vytrhnúť. To žiada od vás naša večnosť. Je pravda, že nejde to ľahko! lebo zadarmo ani do neba, ani do pekla neprindeme. . . Neutahujme sa teda od boja. . . „Kráľovstvo nebeské násilie trpí, a násilie činiaci ho uchvacujú“. . . Pri urážkach nám zapríčinených vystrihajme sa príkrých slov, — pomyslime si na Ježiša mlčiaceho.

Preukážme ducha šlachetného naproti tým predmetom, ktorými sa sláva Božia zväčšuje, a duša k Bohu poznaša. To sú chrámy, školy a dobročinné ústavy katolícké, jako sú: sirotnice, nemocnice a sv. missie. Tým dokážeme, že Boha nado všetko milujeme.

Preukazujme ducha milosrdného na proti spolubližným našim, ktorí sú v núdzi a biede. „Ruky svoje otvárajme k núdznému a dlane vzťahujme k chudobnému.“ Prísl. 31. Tešme jich v trápeniach, stierajme a sušme jím slzy boľasti, aby v deň skonania nášho i Boh sotrel naše, a stal sa našou odplatou.

Sľavná Svätica, oroduj za nás, aby sme v pravde živí boli, nie pre statky a radosti sveta, lež pre slávu Božiu a spásu duší; — pre vieru ale aby sme radosťou prijímali, hrdinským duchom znášali: potupu a prenasledovanie.

* * *

OHYRNÍK

Hollandská královna Vilhelmina zasnúbila sa so švédskym kniež. Vilemom, ktorý je 22 ročným poručíkom v Postdame. Toto ona sama v liste sdelila anglickej kráľovnej Viktorii.

Biskup a vojaci. Sedmohradský biskup gr. a dr. Gustav Majláth v adventnom čase staral sa i o vojakov v jeho sídelnom meste zdržujúcich sa. Každú nedeľu držal im kresťanské vynaúčovanie vo veľmi praktičnom smere. Nech Pán Boh živí tohoto horlivého apoštola katolickej cirkve.

Kresťanská štedrosť. Veľkovaradinský kapitulník Vincent Bunyitay 1000 korún daroval na stávanie školy v Szentjobbe.

Volba podžupana bude v nográdskej stolici, kde miesto bývalého podžupana Töröka, ktorý hl. županom sa stal, ako slyšíme, zaplní sa hl. notárom Michalom Nagyom.

Štedrosť skalického farára. V Skalici prepoštarár Fraňo Mezey 400 korún daroval čo základinu tamajšiemu kat. kruhu. Pán Boh zaplac.

Ondrej Rojko, vyslúžilý farár v Muránhute veľmi ťažko ochorel. Tých všetkých prosíme, ktorí jeho články čítali a túto povest dozvedia sa, aby sa modlili zaňho, že by Boh tohoto za Kristovú vec tak neohrozene oduševneného starca, ešte aspoň niekoľko rokov zachoval na svete.

Veľká ztrata. 29. nov. veľká ztrata nás potkla, pretože nášho milovaného kasíra „uverkového spolku“ Antona Bilek, náhla smrť zachvátila. Jak usilovne a neunávne pracoval, a za blahobyť chudobného ľudu sa staral, dokazuje nám jeho veľká štedrosť, keď útlý spolok so svojimi peňazmi podporoval. Boh dobrotivý nech mu to stonásobne vynahradí, a daj mu ľahké odpočinutie. V Chtelnici.

Mikuláš Zay a jeho voličia. Vyslanec Orosházy gr. Mik. Zay nasledovný list dostal od voličov: Že pán gróf nevie rečniť, dôkazom toho je to, že nám nedržal programnú reč a ticho je na sneme; že v obecných záležitostiach neučinkuje, toho dôkazom je tá okolnosť, že nič nevie preukázať; že písať nevie, to dokazuje nám poslaným listom. Pýtame sa tedy v zmlatku pána grófa: Čo-že viete? Prečo chcete násilu byť vyslancom Orosházy? — Tento list aj Bánffy obdržal.

Zemetrasenie bolo 12. dec. v Záhrebe.

Za stoličných výborníkov v Borsod-Apádfalve, 12. decembra sami ľavičiaci sú zvolení; a síce: Jozef Coban (246 hlasmi), Georg Sturmman (245); L. Sturmman (241 hl.); Albert Inec (239 hlasmi). Liberálni kandidáti ani 20 hlasov nemohli dostať.

Správca fary Mertárny (p. p. Hodrusbánya) vp. B. Besedič obracia sa k ct. obecnstvu, aby mu na pomoci bolo v zadovažení organa, pretože jeho ľud je chudobný, pokazený organ ale nemá.

Vyzdvihnutý rychtár. V Búd-Szent-Mihályi hl. župan Bertold Feilitsch vyzdvihol z úradu rychtára Imricha Nagya, pretože nedbale a nesprávne zachádzal s peniazami.

Vyslanec Oskár Melzl vzdal sa vyslanstva v Nagysebene, pretože zvolený bude za správcu pozemko-úverného ústavu v tom istom meste.

S týmto číslom „Krestana“ rozposlať sme i vianočné číslo „Našej Nádeje“, v ktorej je poštová poukážka, aby predplatenie tým ľahším bolo. Znovu prosíme ct. čitateľov, aby sa čím obetivejšie zaujali za „Našu Nádej“, ktorá musí vyhovieť všetkým požiadavkám všetkých tých, ktorým na tom záleží. — „Našu Nádej“ vydáva „Tlačiareň sv. Gerharda“ v Budapešti VIII. Práter u. 44.

Kalvíni hynú. Kalvinský pán tatík Pavell Kiss ponosuje sa, že nezadlho sa potiahne umrláčik i nad posledným kalvínom v Uhorsku. Kalvinskí veriaci vraj v rozbroji sú s kňazmi, cirkvou, učiteľmi svojimi, ba ani s Bohom sú neni za dobre. Pod zádrapkou cirkvej farchy opúšťajú cirkev. Na konci svojich ponosov prosí tento pán tatík, aby štát prevzal cirkevné školy, kde ich ľud nemôže udržať.

95 židov virilistov je v Nitriansku, kde je do hromady v stoličnom výbore len 300 členov; a síce: 28 kňazov, 25 magnátov, 57 pravotárov, 20 kupcov, 10 lekárov, 5 stoličných úradníkov, 4 notári atď a 95 židov. K tomuto nenie potrebné vysvetlenie.

S poschodia shodili robotníka Mikuláša Sakáča v Budapešti (Madách u. 20.) jeho pajtáši, s ktorými sa povadil. Ťažko je ranený.

V drahovskom chotári (nitr. stol.) furmani veľa kamenia viezli, následkom čoho pretrhol sa pod dvoma vozami letný most, ktoré do váhu padly. Jeden paholok a jeden pár koní predsa sa oratoval.

Vrah žid. 5. dec. v Ivánke sediaci mládenci čo Mikulášovia po dedine chodili; prišli aj pod obloky krčmára žida Kuba Kohna. Žid strelil a zastrelil šalghovského Jána Balla. Už sa pokračuje trestne proti židovi.

Vyšetrovanie proti notárovi. Proti farádkemu notárovi Jánovi Cametzerovi zariadené je vyšetrovanie pre veľkú nedbalosť a nesprávne zachádzanie s daňou.

Básnik korhelom. Anglický básnik Vilem Onions je veľkým korhelom. Lenže v Anglicku také mravy panujú, že sa tam korhelstvo tresce. Básnik Onions, ktorý nedávno vyšiel z väzenia, hneď sa opil, polícia ale zas ho zatvorila na 30 dní. On sa tým ospravedlňoval, že lieh mu dodáva básnického vzletu.

Zverská ohavnosť. V Budapešti povadili a pobili sa nádenníci Jozef Gyurčák a Adam Kondol. Kondol tak pichol nožom Gyurčaka, že tento hneď ducha vypustil. Vraha chytili a do žalára pichli.

Dobří hazafík. Sučiansky notár Jurich Vladár, hlavný to kortoš liberálny zpreneveril to, čo kde mohol; potom ale jako gáfor zmizol. Ako hovorila, do Ameriky ušiel.

Od dvojkola daň sa bude platiť od nového roku v Budapešti.

Bohaté diamantové polia odokryli v nemeckej západnej Afrike. Nemeckí a anglickí podujimatelia už aj zakročili u nemeckej vlády o dovoľenie na vykorisťovanie.

Najrýchlejší parník stavia hamburg-amerikánska parolodná spoločnosť. Parník obdrží meno „Deutschland“ a v marci nastúpi prvú cestu do Ameriky. Za 5 dní prekoná cestu medzi Hamburgom a Amerikou. Stroje parníka vyvinú silu 34.000 koňských síl. Stavba a vystrojenie lode bude stáť 11 a pol milióna zlatých a 1400 sestovateľov bude mať miesta na tej lodi.

Radšej smrť, ako biedu trieť. Ján Virág, tovaryš v Pešťbudíne, obesil sa v mestskom lesíku, lebo nemohol dostať práce a už od viac dní trpel biedu. — Vdova Ludvika Jonáša, nádennička v Pešťbudíne, žila vo veľkej biede a nevládala toľko zarobiť, aby svojim 5. malým deťom mohla dať chleba. Chcela sa zmárniť, užila jed, ale ju ktosi spozoroval a odviezli ju do nemocnice. Hja kto nemá viery, ten nemá ani trpezlivosť.

Úpadok Španielska. Španielsko má v Európe 504.552 □ kilometrov územia a 27.974.323 obyvateľov, mimo toho ostanú ešte drobné kolónie v Tichom oceáne a v Afrike, spolu 3170 □ kilometrov s 40.000 obyvateľov. Karolínske ostrovy — 1884 □ kilometrov s 18.800 obyvateľov — pôjdu istotne za Filippínskymi ostrovmi odpredajom do rúk Američanov a iných. Kuba a Portorico majú 128.147 □ klm. a 2.430.000 obyvateľov utratilo vo vojne s Američanmi a podobne i Filippínske ostrovy a ostrovy Sulu, 297.632 □ kilometrov a 9.450.000 obyvateľov, pripadly Američanom za peňažnú vynáhradu, 20 miliónov dollárov.

Najstaršie mestá na svete. Peking, hlavné mesto Číny, je 8000 rokov staré. Jeruzalem stál už za časov Abraháma a má do 4090 rokov. Atény asi 3600 a tak sú najstarším mestom európskej pevniny, keďže Rím bol vystavený len roku 753 pred Kristom. Tanger v Marokku má 2700, Marseille 2497 a bola už gréckou kolóniou, keď Rím bol ešte nepatrným, málo známym mestom. A predsa je Rím, večné mesto, v architektonickom ohľade najznamenitejším. Londýn a Paríž sú voči týmto ctihodným starcom púhymi deťmi.

Redakcii zaslané spisy: „Hospodárske Noviny“ (mesačník); cena na celý rok 1 zl.; vychádzajú v T. Sv. Martine. — „A zsidókérdés.“ Vydala Tlačiareň Sv. Gerharda v Budapešti (VIII. Práter u. 44) Cena 30 kr. Vrele odporúčame. — „Príprava ku sv. spovedi a prijímaniu“ Budapešť (VI. Podmaniczky u. 15.) Vydala veľk. pani Lujza Csery. Cena 10 kr.; viaz. 15 kr. Toto dielo čo vianočný osožný dar pre mládež odporúčame do priazne rodičov, duchovných a učiteľov.

Ceny v sústrednej trhovej sieni. Mäso hovädzie 72—90 kr. (kilo); baranina 36—46 kr.; teľacina 72—90 kr.; sviňacina 60 kr.; slanina 64 kr.; šunka 68—95 kr.; masť 65 kr. — Kura 40 kr., sliepka 65 kr., vykrmená kačica 1 zl. 40 kr., hus 3 zl. 50 kr.; 30 vajec 1 zl. — Hrozno (1 kilo) 36 kr.; hrušky 60 kr.; jablká 16 kr.; orechy 28 kr. — Smotánka (1 liter) 24 kr.; zemiaky meent 3 zl. Jedna hlavka kapusty 11 kr.; 1 kilo zakvasenej kapusty 11 kr.

Púty v r. 1899.

Spoločný pút do Jeruzalema.

Povedie: *Gedeon Demeter*, farár.

Pohnutie: 3. júla 1899.

Návrat: 27. januára 1899.

Budapešť—Rieka—Triest—Alexandria—Jaffa—Jerusalem—Jaffa—Portsaid—Alexandria—Brindisi—Triest—Rieka—Budapešť.

Cena cesty:

Cestovanie II. triedy 132 zl.) úplné zaopatrenie
Cestovanie I. triedy 290 zl.) behom 20 dňov.

Podobný program dostať u *Gedeona Demetra* v Budapešti II. Bombatér 10 č.

Pút do Lurdu.

Paray le monial, Einsiedeln a Wiltena.

Povedie tenže farár.

Pohnutie: 6. júla 1899.

Návrat: 24. júla. Cesta potrvá 18 dní.

Smer cesty:

Budapešť—Viedeň—Linz—Salzburg—Mnichov, Lindau—Zürich—Genf—Paray le monial—Lyon, Toulouse—Lurd—Toulouse—Celle—Lyon—Genf, Zürich—Einsiedeln—Insbruck—Wiltena—Viedeň—Budapešť.

Ceny: I. triedy 245 zl.) úplné
II. triedy 185 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 105 zl.) 9 dní.

Hlásit sa možno do 10. júna u výš spomenutého farára, u ktorého podrobný program dostať (Budapešť, II. Bombatér 10.)

Prosté a figliarske nápady.

Obuvnícky učeň zacengá na bráne lekárne. Lekár výnde v ospalom stave a nahnevano sa ho pýta, čo chce?

Učeň: Či máte pijavice?

Lekárnik: Mám.

Učeň: A či sú ony vo vode?

Lekárnik: Pravdaže sú vo vode.

Učeň: Posim len toto som vám chcel povedať, že jestli ich vo vode nemáte, aby ste ich ta dali, lebo ináč by vám zdochly. (S čím odstrečoval.)

Bratku, včera som 90 tisíc zlatých sinkasoval, čo povieš na to?

Oslovený: Nič iné len toľko, že pozdravujem známych v Amerike.

vrchu Boh Otiec a na dvierkach tabernakuluma je figura Pána Ježiša, ktorý ustanovuje najväčšiu sviatosť oltárnou, tiež aj krásnu kazateľnicu dal postaviť v r tvejibe, čo je oltár, aly mchol to dobré semeno a vsievať, ale aj nový veľký organ nám nechal spraviť na pedál. Náš pán organista len dva roky je u nás, a pekný spev sporiadal na chórusi.

K našej farnosti patria tri obce a dva kostoly, kde druhý kostol je tak nazvaný „Sadocký“, starobilý to chrám z najprvších to časov, zvonku celi čierny, ale v nútri tiež pekne ozdobený; už aj u nás sa to dobré semeno začína siať lebo už mnohí vstúpili, do spolku Oltárneho, aj viac je už nás v spolku sväteho Ruženca. Nech Pán Boh aj viac takých miest obdarí dobrými pastiermi duchovnými.

S Bohom.

Ján Žiška.

Z HORNIEHO TURCA, 22. nov.

Vážený Pane!

Ctených čitateľov týchto novín chcem obznámiť — jestli sl. redakcia dopraje miesta týmto riadkom — s našou odbývanou (12. nov.) v Zniove v hostinci, chýrnou doplnovacou volbou stoličného výborníka; chýrnou tým, že naši vodcovia obracajú akosi kepienkom, alebo určitejšie: vešajú na kliniec ľudové zásady.

Volili sme jedného výborníka.

S našej strany kandidátom bol p. J. Capkó, rodák Zniovský, správca Turč. Sv. Martinského pivovaru, účasť spolku — tedy človek neodvislý a za dobro ľudu zaujatý. Kandidátom a e strany protivej, liberálnej pán Akantis, štátny úradník — pri slove štátny úradník, každý si ľahko domyslí, koľko bilo.

Lenže ináč smýšľali vodcovia naši, dali sa nakloniť na stranu pána Akantisu; a ponevác je veľká nemecká dedina táto v našom okrese najviac na váhu padá.

Tak pri minulej snemovej volbe všetci Vričania do chlapa, hlasovali na ľudovú stranu. Nuž čo-že sa teraz stalo? Teraz len asi 15 hlasov verných zostalo ľudovej strane (íto úplnú chválu zasluhujú). Veru toho sme najmenej od vás očakávali. Podtínate, podtínate haluze pod sebou. Prosíme za vás Boha, aby vám potom pád veľmi neuškodil, a aby vás On na pravú cestu priviedol. Volbe predsedal direktor zniovskej učiteľskej pripravovne.

Podľahli sme. Porážku našu zajríčila vlastná naša nevšímavosť, lebo nech sa každý súčasť volby, ako sa to patrí na sebavedomých občanov; Zniove a Državie neboli by v stave bývali Vričania prehlasovať, no ale vodcov nebolo, tak že mnohí ani nevedeli o volbe, len keď sa už Vričania hrnú.

Zniovský zas rychtár Porubský, — počuvám — že chodil kortešovať, pred volbou po domoch obce, voličov, ktorých hlasy nemohli nijako skonfiškovať na stránku p. Akantisu, a nahováral ľudi na podpisy. Všetko do času, Pán Boh na veky.

Volič.

ODKAZY REDAKCIE.

Rukopisy nedávame nazpät a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Vrele prosíme ctených spolupracovateľov a dopisovateľov „Kreštan“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslať, ináč nemôžeme s ich uverením v najbližšom čísle.

Holič. Vám sa do živého dostalo; mohli by ste ľ. zy žitnou hlinkou vytrieť. — Zvedavý duchovný. Pod nasledovnou adressou dostať slov. lurdský kalendár: Rózsa Kálmán és neje. Bpsten, VIII. Szentkirályi u. 30. — Priateľ v Trnave. Dajme tomu pokoj. Na druhú otázku odpovedám vám, že ja len pre ľud píšem, čo mi aj naložené je; „klasične“ kebych aj vedel, bych nechcel písať. Pán redaktor „Kal. Novin“ vie „klasične“ písať, to uznám, uznať musím, lebo to i nasledovné riadky jeho dokazujú: „Múdre nariadenie. Ponevác v nepočetných prípadoch konštatovalo sa, že židia v Rusku vedú kresťanský cit nanajvyš urážajúci obchod s obrazmi s ätých, vydala ruská vláda na všetky haničné colné úrady rozkaz hnd konfiškovať, bez predbežného odobrenia duchovnej censúry, všetky židmi importované obrazy svätých, nakoľko je v nich profanácia. Také obrazy, ktoré nezdajú sa byť podzrivými skôr, ako prídu do obchodu, musejú byť predložené duchovnej censúre.“ („Kat. Nov.“ 1898 r. 176. strana). My len to poznamenáme: Kto číta, rozumej. Ináč pýtame sa, kedy bol taký čas, žeby sa Slováci kresťania neboli hrýzli jeden druhého? Máte pravdu, že dobrý kňaz nehľadá na osočovanie, lež idie cestou, ktorej cieľom je dušné spasenie, prostriedkom ale reš. Ináč nečud jem ta tomu, že ste ani to slovo „dekadenc a“ nerozumeli. Toto vštko je podmienukou spisovnosti. — Tepla H. L. Dôstojného pozdravujeme; naňho sa obráťte v tej veci. — V Pršporku. P. J. Čo ste mi vtedy sdělili, to už celkom verejným sa stalo. Mysím, že nešatré rapádanie je väčšou chybou, nežli to, keď človek v rozhorčenosti prestúpi hranice skromnosti. Kriika o dele „A kgyuraság“ na všeučelisku nad očakávanie prajne vypadla. — Sred. D ho to nepotrva. Na veľkú prosbu predsedy som to neučinil doposiaľ; prečo tomu vašmu známemu kolem oči, to neviem. Ináč každého len na tolko ctíme, na koľko to on zaslúži. — J. K. No poraďte sa dakoho. Ja vám za to veľmi povďačným budem. — Tom. Kolarik v Pr. My si nedopisujeme s českými redaktormi. — Soblahov. Keď som ten článok dostal, vtedy už „Kreštan“ vytlačený bol, ponevác pre sviatok o deň skorej musel byť hotový. — Učiteľ Jani. Rozdiel vyrovnáme. Na tolko len sme uznanlivý, že to nemôžeme žiadať od vás. Po novom

roku vás prekvapíme. Srdečné vďaka. Že som ochotný Krestana v hocktorú chvíľu opustiť, tomu sú nielen okolnosti a liberáli na príčine, ale i znechufovanie istých pánov, ktorí by nie napádať, lež oduševňovať mali človeka. Ináče, zakiaľ sa nenajde dakto, pre svätú vec vytrvám v tom. Tá zpráva dostane sa viačného čísla.

Spolu tu upozorňujeme et. predplatiteľov na to, keď niekto nedostane noviny, nech listovne alebo na korespondentnej karte nepýta druhé, lebo to je unovánie a i útraty, lež nech ide na poštu a osloví pošára, aby reklamoval noviny úradne on. To je povinný učiniť každý poštový úradník úplne za darmo. Keď by niektorý to nechcel urobiť, treba to napísať do žalobnej knihy, jaká musí byť na každej pošte, alebo v liste ho udať u poštovej direkcii. Veď to potom vykoná. Úradná reklamácia má ten osoh, že pošári väčší pozor dávajú na novinky a nerozhadzujú ísh tak ľahkomvslne.

Budapeštianske obchodné zprávy.

1. Zbožie. Pšenica (zito) banátske 10.00—10.20. Od Tisy 10.10—10.76. — Od Pešti 09.70—10.75. — Zadunajské 10.42—10.60.

Raž 8.10—8.15.

Jačmeň na krmenie 6.20—6.50. — Do pálenice 0.00—0.00. — Na pivo 7.80—8.70.

Oves 5.75—6.10.

Kukurica 5.50—5.70.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
16.80	16.30	15.70	15.00	14.30	13.70	12.30	10.00
			7½	8			
			8.20	6.10			

Otruby fajnové 3.95, grobovité 3.95.

3. Strovy. Veľká biela fizula 6.75. — Malá 6.75. Hrach 08.50. — Pšeno 11.75—9.50. Konopné semä 10.50—11.00.

4. Semä na sejbu. Červená datelina 42—45 zl. Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 46—52 zl. — Baltacim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladník 11.50—.

5. Hyd a vajca. Kura 60 kr. — Sliepka 70 kr. — Kapún 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 2.60. — Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.90. — Vajca 7—8 kusov 20 kr., 46—47 kusov 1 zl.

6. Svine. Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr. Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—57 kr.

7. Telce. Živé 34—36 kr. kilo. Sekané mäso 00—00 kr. kilogram.

8. Masť a slanina. Sviňská v sudoch 58—69 zl. — Bielotabuľová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udená slanina 60—67 zl.

9. Remeň funtový od 14—18 kl. tercy 142—144.

10. Kraviny vrázkované 5—6 kilové 170—175.

11. Tefaciny barnavé 10—13 kl. 390—420.

12. Potrava. Seno. Lúčne seno 2.00—3.00 kr. — Slama. Na postielanie 1.40 kr. — Žup 1.90 kr.

ŠTEFAN FAITH v spišskej Markušfa ve
predať chce svoj
pekarský obchod,
ktorý dobre idie.

Mestská lekáreň k „ČIERNEMU ORLOVI.“

Temešvár, vnútorné mesto, námestie
sv. Juraja.

Založená 1735. Telefon 395.

Adressa telegrammu :

Mestská lekáreň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu

je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným rheumatickým chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, bolesti zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1—2 natrení. Nesčíselné vďakočinenie to dokazujú. Cena flaše 1 zl., cena flaše na prábu 50 kr.

Vodka na prsá a na plúca: Výťah z kolociera s vápnom fosforového kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, doposiaľ je neprekabáteným prostriedkom hojacim, ulavujúcim a so silňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých plúcach, pri plucovom hurute, pri zachripnutí atď. Vela vďakočinení potvrdujú istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej flašky 1 zl., flašky na prábu 50 kr.

Krv čistiacie piluľky temešvárskej mestskej

lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytro a prajne účinkuje bez toho, že by prameňom krčov bola, alebo aj v tej najmenšej miere nebezpečná bola, a preto tie piluľky odporúčame zvlášte pri tvrdej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha. Jedna škatuľka 21 kr., šesť škatuliek 1 zl. 5 kr.

Tieto vypróbované a za výborné uznané prostriedky dostať jedine v temešvárskej mestskej lekární, a len vtedy sú opravdivé sú li obdarené obrannou známkou a podpisom A preto varujeme sa falšovaných a napodobňovaných falošných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným poslaním summy (i s pričinením 16 krajciarov na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 5 zl. franco

Papier makulatúrový
je k dostaniu u nás; metrický
cent stojí 6 zl. 50 kr.

NEMOCNÝM L'UĐOM POTECHA A POMOC

ktorí na stužkovú hlístu a na
žalúdok trpia.

Stužková hlístu i s hlavou vyženie sa bez
bolasti za šesť minút.

Ochranný znak.

Pravdivé dostať jedine v lekárni
JOZEFA SCHNEIDER v Rešici,
hlavná ulica 6. (Dolnie Uhorsko).
Za rýchly a bezboľastný istý úči-
nok rukujem. Neškodí, bárs nenie
stužkovej hlísty. Vek udať treba
Zákonne chráneno. Jedna škatula
s doberkou 3 zl. 60 kr. Znaky
stužkovej hlísty sú tieto: Bladosť
tvári, mútny zrak, svetlé prstene
okolo očí, chudnutie, nečistý
jazyk, netúženie po jedle, člove-
kovi zle prichádza, vracal by a
závrat má, veľa šľajmu, vpuchnu-
tie tela, žalúdok je kyslý, záha
páli, grganie, pichanie a bolast
v črevách, klopanie srdca, ne-
riadne koluje krv, u ženských
hlavy bolenie, náchylnosť k zro-
nenosti, žiadanie smrti, zunova-
nie života. — Ďalej dostať tu i všade v lekárňach
Antonové tašky Schneiderové, ktoré sú ešte nepre-
kabátené z ohľadu účinku. — Jedna škatula stojí 2 zl.
50 kr. Pri tuhej bolasti veľká škatula 4 zl.

Opravdivo dostať, jedine v lekárni
JOZEFA SCHNEIDERA v Rešici
(Dolnie Uhorsko).

11-30

Ján Bónisch,

majiteľ obchodu na papier a pisacie nástroje.

V Prešporke (Pozsony, Országtút č. 69.)

Odporúča veľact. obecnstvu svoj bohato zaria-
dený sklad, kde dostať za ľavnú cenu rozličné do
náboženského oboru patriace články jako sväté obrázky
(s rámkami — i bez rámkov) sochy svätých, pá-
tričky, modliace knižky (slovenské, maďarské i ne-
mecké) v jednoduchom i skvostnom vydaní, medajle,
piesne na krížovu cestu a na pút. — Držím bohatý
sklad s rozličným školským i pisacím nástrojom; tu
možno dostať jemno vystavený listovný papier, perá,
pečatný vosk každej barvy, papier na kreslenie,
černidlo, (tinta) gummu, nožíky, papier na ciga-
retty (papirošky) jako aj všetky potrebné veci k ho-
toveniu papierových kvetov, obchodné a iné vedúce
knihy, pisací papier a papier na obalovanie (pakovanie).

Tiskopisy sa veľmi lacno vyhotovujú.

O podporu veľacteného obecnstva uchádza sa

Ján Bónisch.

Objednania z vonkova sa náležitým spô-
sobom vybavujú.

10-10

Obrazy v ramoeh možno dostať i na splácanie.

Čo je Kathreiner-ova

Sladová káva Kneippova?

Odporúčania najhodnejší, jedine zdravý, pritom
najchutnejší a najlacnejší kávový nápoj. Ona je
čistý prirodzený výrobok v celých zrnkách a či-
stá od dokázaných, zdraviu škodlivých súčastí
zrnovej kávy. Kathreiner-ová sladová káva
Kneippova má jediná ten obľúbený zápach zrno-
vej kávy, ktorý obdrží skrze najvyššími odbor-
níkmi vyprobovaný a všade uznaný Kathreiner-
ovský spôsob dorábania. Jej hodnota je trojná-
sobná pre zdravie, chuť a sporivosť. Opravdová
„Kathreiner“ by nemala viac chýbať na žiadnom
rodinnom stole.

K čomu slúži Kathreiner-ova

Sladová káva Kneippova?

V statisticach rodín, ako aj v najviac verejných
ústavoch ako dodatok k zrnovej káve, ktorú ona
v jej chuti pôzifnejšou a príjemnejšou učini.
Veľký počet vynikajúcich lekárov predpisuje
Kathreiner-ovú Sladovú kávu Kneippovú ako je-
dinú odporúčaniahodnú náhradu za zrnovú kávu,
menovite pre deti, pre choré a slabé osoby. Pod-
porujúc chuť k jedlu, ľahko ztraviteľná Kathreiner-
ova Kneippova Sladová káva aj skrz jej dobrú,
príjemnú chuť po krátkom privyknutí všade sa
píjáva vždy s väčšou obľubou.

Nech sa Kathreiner-ová Sladová káva upotrebi
niekoľko ráz ako dodatok, alebo čistá, viac sa od
nej neodstúpi!

Všade sa môže dostať.

Výstraha od naničhodných
napodobnenín!

TLAČIAREN

SVÄTEHO GERHARDA

V BUDAPEŠTI, VIII. OKRES, PRÁTER-U. Č. 44.

úplne novovystrojená, katolícka tlačiareň
hojne opatrená, najkúsnejšími francúzskými
písmenami, ktorá jakúkoľvek prácu, čo sa
tlačie týka, od najjednoduchšej až do naj-
krásnejšej prijíma, a zato aj ručí.

Zvláštne vyzýva pozornosť preveleb. kňaz-
stva a obecných predstavenstvá na

úradné výtisky,

ktoré rýchlo, vkusne a čo najlacnejšie roz-
posiela.

Jediný domáci výrobok,

dostať ho

**Tausig J. Budapešť VII/4 Csömöri
u. 23/a 1. em. Fűredy L. Budapešť
VII/4 Ovoda u. 24. sz.**

Domáci výrobok.

Domáci výrobok.

Chýrečný 1998. č. najnovší popravený

17-30

Voltov kríž.

Takým osobám, ktoré kríž nenosia,

Voltová hviezda.

Deťom a mladým ženám: *Voltové srdce.*

Voltový popravený kríž miernym ale neprestajným magnetickým elektrizovaním lieči nasledovné nemoci:

láňka, trhanie, slabosť, bezsnivosť, chladnosť nôh a rúk zronenosť, blednica, záduch, kŕče, otuhlosť, choroby kože a žalúdka, histeria, hlavybolenie, kašeľ, zvonenie ucha, klopanie srdca, kolika atď. atď.

Cena 1 zl. 80 kr.; čo poslali sa vopred, nákladné trovy my zaokryjeme. Cena Voltovho srdca 1 zl. 50 kr.; s doberkou o 20 kr. viac; stužka 20 kr.

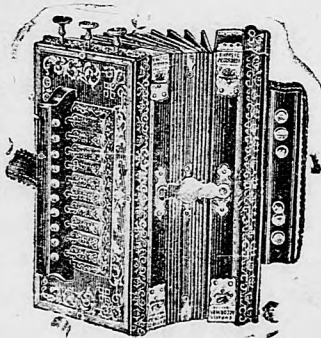
Predavačom ľavnejšia cena.

Pýtajte si cenník

najlepších

hudebných strojov,

a tiež cimbalov, husí, harmoniky, gitary, flauty, klarinety a iných mechanických strojov rozličného druhu a strún, ktoré najlepšie a najlacnejšie môžete nakúpiť u

Ignáca Varju

Dorabateľ hudbných strojov.

Budapešť, VIII, Kerepesi u. 47.

Illustrované cenníky zdarma posielam.

Mosadzný štátny medail
1889 v Päťich Kostoloch.

Založeno

Strieborný medail
1891. v Temešvári.

Mosadzný medail za
umenie 1891. Triest.

1879.

Mosadzný medail
1896. v Budapešti.

Albin Jiratkó

sochar a staviteľ oltárov

v Päťich Kostoloch, Perczel u. 25.

Odporúča sa k vyhoveniu všetkých

kostolných umeleckých diel z dreva,
kameňa a gypsu atď. atď.

Robí oltáre, kazateľne, spovednice, modliace stolce, kostolné lavice, krstedelnice atď. vo všetkých štyloch jednoducho a umelecký.

Hocaké sochy svätých

robi z dreva, kameňa a massy.

Obnovuje

a dva žiadosti opravuje.

Sklad na kávu v Budapešti

K á v a

a
té (čaj).

Z Budapešti alebo z Ricky

Franko do domu alebo na vidiek s doberkou, alebo pri predbežnom zaslaní peňazi.

4 ¹ / ₂ kl.	Kuba káva	6 zl. 50 kr.
4 ¹ / ₂ kl.	Mokka káva	6 zl. 50 kr.
4 ¹ / ₂ kl.	Jáva káva	6 zl. 50 kr.
4 ¹ / ₂ kl.	Perlová káva	6 zl. 80 kr.
4 ¹ / ₂ kl.	Portorico káva	5 zl. 80 kr.
¹ / ₄ kl.	Cisárske té	1 zl. 55 kr.
¹ / ₄ kl.	Drobné té	— 95 kr.

Jednotlivé druhy osobitne alebo smiešané posielam.

ŠTEFAN BELÁK

BUDAPEŠT,

VII., Rottenbiller u. 4. č.

Telefon 61-75.

Priechodny sklad v Rieke.